പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 022

സുമതിരുവാച.

അഥ സർവം ദിനം നീത്വാ ഹരിസ്മരണകീർതനൈഃ .

രാത്രൗ സുഷ്വാപ ഗംഗായാ രോധസ്യുരുഫലപ്രദേ 1.

ദദർശ സ്വപ്നമധ്യേ തു സ സ്വാത്മാനം ചതുർഭുജമ് .

ശംഖചക്രഗദാപദ്മശാർങ്ഗകോദംഡധാരിണമ് 2.

നൃത്യംതം പുരുഷോത്തമസ്യ പുരതഃ ശർവാദി ദേവൈഃ സഹ .

ശ്രീമദ്ഭിഃ സ്വതനൂയുതൈരരിഗദാംബുത്ഥാബ്ജഹേത്യാദിഭിഃ .

വിഷ്വക്സേനവരൈർഗണൈഃ സുതനുഭിഃ ശ്രീശംസദോപാസിതം .

ദൃഷ്ട്വാ വിസ്മയമാപ ലോകവിഷയം ഹർഷം തഥാത്യദ്ഭുതമ് 3.

ദദതം മനസോഽഭീഷ്ടം പുരുഷോത്തമസംജ്ഞിതമ് .

ആത്മാനം ച കൃപാപാത്രമമന്യത മഹാമതിഃ 4.

ഇത്യേവം സ്വപ്നവിഷയേ ദദർശ നൃപസത്തമഃ .

പ്രാതഃ പ്രബുദ്ധോ വിപ്രായ ജഗാദ സ്വപ്നമീക്ഷിതമ് 5.

തച്ഛ്രുത്വാ വാഡവോ ധീമാൻകഥയാമാസ വിസ്മിതഃ .

രാജംസ്ത്വയാസൗ ദൃഷ്ടോ യഃ പുരുഷോത്തമസംജ്ഞിതഃ 6.

ദാസ്യതേ ശംഖചക്രാദിചിഹ്നിതാം സ്വതനും ഹരിഃ .

ഇതി ശ്രുത്വാ തു തദ്വാക്യം രത്നഗ്രീവോ മഹാമനാഃ 7.

ദാപയാമാസ ദാനാനി ദീനാനാം മാനസോചിതമ് .

സ്നാത്വാ ഗംഗാബ്ധിസംയോഗേ തര്‍പയിത്വാ പിതൄൻസുരാൻ 8.

ഗായൻഹരിഗുണഗ്രാമം പ്രത്യൈക്ഷത ച ദര്‍ശനമ് .

തതോ മധ്യാഹ്നസമയേ ദിവിദുംദുഭയോ മുഹുഃ 9.

ജഘ്നുഃ സുരകരാഘാത ബഹുശബ്ദസുശബ്ദിതാഃ .

അകസ്മാത്പുഷ്പവൃഷ്ടിശ്ച ബഭൂവ നൃപമസ്തകേ 10.

ധന്യോസി നൃപവര്യസ്ത്വം നീലം പശ്യാക്ഷിഗോചരമ് 11.

ശൃണോതീതി യദാ വാക്യം നൃപോ ദേവപ്രണോദിതമ് .

തദാ സ സൂര്യകോടീനാമധികാംതി ധരോദ്ഭുതഃ 12.

രാജ്ഞോഽക്ഷിഗോചരോ ജാതോ നീലനാമാ മഹാഗിരിഃ .

രാജതൈഃ കാനകൈഃ ശൃംഗൈഃ സമംതാത്പരിരാജിതഃ 13.

കിമഗ്നിഃ പ്രജ്വലത്യേഷ ദ്വിതീയഃ കിമു ഭാസ്കരഃ .

കിമയം വൈദ്യുതഃ പുംജോ ഹ്യകസ്മാത്സ്ഥിരകാംതിധൃക് 14.

താപസ ബ്രാഹ്മണോ ദൃഷ്ട്വാ നീലപ്രസ്ഥം സുശോഭിതമ് .

രാജ്ഞേ നിവേദയാമാസ ഏഷ പുണ്യോ മഹാഗിരിഃ 15.

തച്ഛ്രുത്വാ നൃപതിശ്രേഷ്ഠഃ ശിരസാ പ്രണനാമ ഹ .

ധന്യോഽസ്മി കൃതകൃത്യോഽസ്മി നീലോ മേ ദൃഷ്ടിഗോചരഃ 16.

അമാത്യോ രാജപത്നീ ച കരമ്ബസ്തംതുവായകഃ .

നീലദര്‍ശനസംഹൃഷ്ടാ ബഭൂവുഃ പുരുഷര്‍ഷഭ 17.

പംചൈതേ വിജയേ കാലേ നീലപര്‍വതമാരുഹൻ .

മഹാദുംദുഭിനിര്‍ഘോഷാഞ്ഛൃണ്വന്തോ ഹ്യമരൈഃ കൃതാൻ 18.

തസ്യോപരിതനേ ശൃംഗേ ചിത്രപാദപരാജിതേ .

ദദര്‍ശ ഹാടകാബദ്ധം ദേവാലയമനുത്തമമ് 19.

ബ്രഹ്മാഗത്യ സദാ പൂജാം കരോതി പരമേഷ്ഠിനഃ .

നൈവേദ്യം കുരുതേ യത്ര ഹരിസംതോഷകാരകമ് 20.

ദൃഷ്ട്വാഥ തത്ര വിമലം ദേവായതനമുത്തമമ് .

പ്രവിവേശ പരീവാരൈഃ പംചഭിഃ സഹ സംവൃതഃ 21.

തത്ര ദൃഷ്ട്വാ ജാതരൂപേ മഹാമണിവിചിത്രിതേ .

സിംഹാസനേ വിരാജംതം ചതുർഭുജമനോഹരമ് 22.

ചംഡ പ്രചംഡ വിജയ ജയാദിഭിരുപാസിതമ് .

പ്രണനാമ സപത്നീകോ രാജാ സേവകസംയുതഃ 23.

പ്രണമ്യ പരമാത്മാനം മഹാരാജഃ സുരോത്തമമ് .

സ്നാപയാമാസ വിധിവദ്വേദോക്തൈഃ സ്നാനമംത്രകൈഃ 24.

അർഘ്യപാദ്യാദികം ചക്രേ പ്രീതേന മനസാ നൃപഃ .

ചംദനേന വിലിപ്യൈനം സുവസ്ത്രേ വിനിവേദ്യ ച 25.

ധൂപമാരാർതികം കൃത്വാ സർവസ്വാദുമനോഹരമ് .

നൈവേദ്യം ഭഗവന്മൂർത്യൈ ന്യവേദയദഥോ നൃപഃ 26.

പ്രണമ്യ ച സ്തുതിം ചക്രേ താപസബ്രാഹ്മണേന ച .

യഥാമതിഗുണഗ്രാമഗുംഫിതസ്തോത്രസംചയൈഃ 27.

രാജോവാച.

ഏകസ്ത്വം പുരുഷഃ സാക്ഷാദ്ഭഗവാൻപ്രകൃതേഃ പരഃ .

കാര്യകാരണതോ ഭിന്നോ മഹത്തത്ത്വാദിപൂജിതഃ 28.

ത്വന്നാഭികമലാജ്ജജ്ഞേ ബ്രഹ്മാ സൃഷ്ടിവിചക്ഷണഃ .

തഥാ സംഹാരകർതാ ച രുദ്രസ്ത്വന്നേത്രസംഭവഃ 29.

ത്വയാജ്ഞപ്തഃ കരോത്യസ്യ വിശ്വസ്യ പരിചേഷ്ടിതമ് .

ത്വത്തോ ജാതം പുരാണാദ്യജ്ജഗത്സ്ഥാസ്നു ചരിഷ്ണു ച 30.

ചേതനാശക്തിമാവിശ്യ ത്വമേനം ചേതയസ്യഹോ .

തവ ജന്മ തു നാസ്ത്യേവ നാംതസ്തവ ജഗത്പതേ .

വൃദ്ധിക്ഷയപരീണാമാസ്ത്വയി സംത്യേവ നോ വിഭോ 31.

തഥാപി ഭക്തരക്ഷാർഥം ധർമസ്ഥാപനഹേതവേ .

കരോഷി ജന്മകർമാണി ഹ്യനുരൂപഗുണാനി ച 32.

ത്വയാ മാത്സ്യം വപുർധ്യത്വാ ശംഖസ്തു നിഹതോസുരഃ .
വേദാഃ സുരക്ഷിതാ ബ്രഹ്മന്മഹാപുരുഷപൂർവജ 33.
ശേഷോ ന വേത്തി മഹി തേ ഭാരത്യപി മഹേശ്വരീ .
കിമുതാന്യേ മഹാവിഷ്ണോ മാദൃശാസ്തു കുബുദ്ധയഃ 34.
മനസാ ത്വാം ന ചാപ്നോതി വാഗിയം പരമേശ്വരീ .
തസ്മാദഹം കഥം ത്വാം വൈ സ്തോതും സ്യാമീശ്വരഃ പ്രഭോ 35.
ഇതി സ്തുത്വാ സ ശിരസാ പ്രണാമമകരോന്മുഹുഃ .
ഗദ്ഗദസ്വരസംയുക്തോ രോമഹർഷാംകിതാംഗകഃ 36.
ഇതി സ്തുത്യാ പ്രഹൃഷ്ടാത്മാ ഭഗവാൻപുരുഷോത്തമഃ .
ഉവാച വചനം സത്യം രാജാനം പ്രതി സാർഥകമ് 37.
ശ്രീഭഗവാനുവാച.
തവ സ്തുത്യാ പ്രഹർഷോഽഭൂന്മമ രാജന്മഹാമതേ .
ജാനീഹി ത്വം മഹാരാജ മാം ച പ്രകൃതിതഃ പരമ് 38.
നൈവേദ്യഭക്ഷണം ത്വം ഹി ശീഘ്രം കുരു മനോഹരമ് .
ചതുർഭുജത്വമാപ്തഃ സൻഗംതാസി പരമം പദമ് 39.
ത്വത്കൃതസ്തുതിരത്നേന യോ മാം സ്തോഷ്യതി മാനവഃ .
തസ്യാപി ദർശനം ദാസ്യേ ഭുക്തിമുക്തിവരപ്രദമ് 40.
ഇത്യേവം വചനം രാജാ ശ്രുത്വാ ഭഗവതോദിതമ് .
നൈവേദ്യഭക്ഷണം ചക്രേ ചതുർഭിഃ സഹ സേവകൈഃ 41.
തതോ വിമാനം സംപ്രാപ്തം കിംകിണീജാലമംഡിതമ് .
അപ്സരോവൃംദസംസേവ്യം സർവഭോഗസമന്വിതമ് 42.
പുരുഷോത്തമസംജ്ഞം ച പശ്യന്രാജാ സ ധാർമികഃ .
വവംദേ ചരണൗ തസ്യ കൃപാപാത്രകൃതാത്മകഃ 43.
തദാജ്ഞയാ വിമാനേ സ ആരുഹ്യ മഹിലായുതഃ .
ജഗാമ പശ്യതസ്തസ്യ ദിവി വൈകുംഠമദ്ഭുതമ് 44.
മംത്രീ ധർമപരോ രാജ്ഞഃ സർവധർമവിദുത്തമഃ .

യയൗ സാകം വിമാനേന ലലനാവൃന്ദസേവിതഃ 45.
താപസബ്രാഹ്മണസ്തത്ര സർവതീർഥാവഗാഹകഃ .
ചതുർഭുജത്വം സംപ്രാപ്തോ യയൗ ദേവൈർവിമാനിഭിഃ 46.
കരംബോഽപി മഹാരാജ ഗാനപുണ്യേന ദർശനമ് .
പ്രാപ്തോ യയൗ സുരാവാസം സർവദേവാദിദുർല്ലഭമ് 47.
സർവേ പ്രചലിതാ വിഷ്ണുലോകം പരമമദ്ഭുതമ് .
ചതുർഭുജാഃ ശംഖചക്രഗദാപാഥോജധാരിണഃ 48.
സർവേ മേഘശ്രിയഃ ശുദ്ധാ ലസദംഭോജപാണയഃ .
ഹാരകേയൂരകടകൈർഭൂഷിതാംഗാ യയുർദിവമ് 49.
തദ്വിമാനാവലീർദൃഷ്ട്വാ ലോകൈഃ പ്രകൃതിഭിസ്തദാ .
ദുംദുഭീനാം തു നിർഘോഷസ്തൈഃ കൃതഃ കർണഗോചരഃ 50.
തദൈകോ ബ്രാഹ്മണോ ഹ്യാസീദ്വിഷ്ണുപാദാബ്ജവല്ലഭഃ .
ഗതസ്തദ്വിരഹാകൃഷ്ടചേതാ ജാതശ്ചതുർഭുജഃ 51.
തച്ചിത്രം വീക്ഷ്യ ലോകാസ്തേ പ്രശംസംതോ മഹോദയമ് .
ഗംഗാസാഗരസംയോഗേ സ്നാത്വാഽഗുസ്തം പുരം പ്രതി 52.
അഹോ ഭാഗ്യം ഭൂമിപതേ രത്നഗ്രീവസ്യ സന്മതേഃ .
ജഗാമാനേന ദേഹേന തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം പദമ് 53.
രാജന്നസൗ നീലഗിരിഃ പുരുഷോത്തമസത്കൃതഃ .
യം വീക്ഷ്യൈവ വ്രജംത്യദ്ധാ വൈകുംഠം പരമായനമ് 54.
ഏതന്നീലസ്യ മാഹാത്മ്യം യഃ ശൃണോതി സ ഭാഗ്യവാൻ .
യഃ ശ്രാവയതി ലോകാന്വൈ തൗ ഗച്ഛേതാം പരം പദമ് 55.
ഏതച്ഛ്രുത്വാ തു ദുഃസ്വപ്നോ നശ്യതി സ്മൃതിമാത്രതഃ .
പ്രാംതേ സംസാരനിസ്താരം ദദാതി പുരുഷോത്തമഃ 56.
യോഽസൗ നീലാധിവാസീ ച സ രാമഃ പുരുഷോത്തമഃ .
സീതാസാക്ഷാന്മഹാലക്ഷ്മീഃ സർവകാരണകാരണമ് 57.
ഹയമേധം ചരിത്വാ സ ലോകാന്വൈ പാവയിഷ്യതി .

യന്നാമബ്രഹ്മഹത്യായാഃ പ്രായശ്ചിത്തേ പ്രദിശ്യതേ 58.

ഇദാനീം ത്വദ്ധയഃ പ്രാപ്തോ നീലേപർവതസത്തമേ .

പുരുഷോത്തമദേവം ത്വം നമസ്കുരു മഹാമതേ 59.

തത്ര നിഷ്പാപിനോ ഭൂത്വാ യാസ്യാമഃ പരമം പദമ് .

യസ്യ പ്രസാദാദ്ബഹവോ നിസ്തീർണാ ഭവസാഗരാത് 60.

ഏവം പ്രവദതസ്തസ്യ പ്രാപ്തോഽശ്വോ നീലപർവതമ് .

വായുവേഗേന പൃഥിവീം കുർവൻസംക്ഷുണ്ണമംഡലാമ് 61.

തദാ രാജാപി തത്പൃഷ്ഠചാരീ നീലാഭിധം ഗിരിമ് .

പ്രാപ്തോ ഗംഗാബ്ധിസംയോഗേ സ്നാത്വാഗാത്പുരുഷോത്തമമ് 62.

സ്തുത്വാ നത്വാ ച ദേവേശം സുരാസുരനമസ്കൃതമ് .

ജാതം കൃതാർഥമാത്മാനമമന്യത സ ശത്രുഹാ 63.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ നീലഗിരിമഹിമവർണനംനാമ ദ്വാവിംശോഽധ്യായഃ 22 .
